Lietas arhīva Nr. A42-01460-19/11
ECLI:LV:ADRJRIT:2019:1127.A420146019.6.S

**ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA**
**RĪGAS TIESU NAMS**

S P R I E D U
LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rīgā 2019.gada 18.decembrī

Administratīvā rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnese K.Jandava,

piedaloties pieteicējam /pers. D/ un atbildētājas Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Valsts policijas pārstāvim /pers. E/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc /pers. D/ pieteikuma par Valsts policijas 2019.gada 7.janvāra lēmuma Nr.6 atcelšanu un par morālā kaitējuma atlīdzināšanu 500 *euro* apmērā.

**Aprakstošā daļa**

[1] 2018.gada 6.decembrī Valsts policijā saņemts pieteicēja iesniegums, ar kuru pieteicējs apstrīd Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes 2018.gada 8.novembra lēmumu Nr.273 "Par Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes Patruļpolicijas pārvaldes Patruļpolicijas bataljona 8. rotas jaunākā inspektora /pers. D/ disciplinārsodīšanu" (turpmāk – sākotnējais lēmums).

Ar Valsts policijas 2019.gada 7.janvāra lēmumu Nr.6 (turpmāk – apstrīdētais lēmums), izvērtējot visus noskaidrotos lietas apstākļus, atzīts, ka pieteicēja vaina inkriminētajā pārkāpumā ir uzskatāma par objektīvi pierādītu kā rezultātā sākotnējais lēmums atzīts par pamatotu un likumīgu, savukārt pieteicēja izteiktās pretenzijas un argumenti par uzskatāmi par nepietiekošiem sākotnējā lēmuma un pieteicējam piemērotā disciplinārsoda atcelšanai.

[2] Apstrīdētais lēmums pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[2.1] Sākotnējā lēmumā konstatēts, ka 2018.gada 4.augustā pieteicējs pieļāva, ka /pers. G/ patvaļīgi pamet notikuma vietu, kur tika aizturēts un nenodrošināja administratīvo lietvedību par to, ka /pers. G/ vadīja transportlīdzekli, iespējams, alkohola reibuma stāvoklī.

[2.2] Pieteicēja rīcība tika vērtēta kā disciplinārpārkāpums saskaņā ar Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm disciplināratbildības likuma 3.panta pirmo daļu un pieļautais disciplinārpārkāpums kvalificējams pēc Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm disciplināratbildības likuma 7.panta trešajā daļā noteiktā.

Likuma "Par policiju" 27.panta pirmajā daļā noteikts, ka "policijas darbinieks par prettiesisku rīcību ir atbildīgs normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā", tāpēc pieteicējs ir saucams pie disciplināratbildības un viņam piemērojams disciplinārsods.

[2.3] Rakstisks administratīvais akts par disciplinārsoda piemērošanu pieteicējam tika atzīts par piemērotu un efektīvu līdzekli, lai sasniegtu tiesisku (leģitīmu) mērķi – disciplinētu un pievērstu pieteicēja kā policijas darbinieka, kā arī citu darbinieku uzmanību, pildot dienesta pienākumus, precīzi ievērot tiesību aktos noteiktās prasības, kas ir nozīmīgi nodrošinot disciplīnu un tiesisku kārtību policijas iestādē. Paskaidrojumā pieteicējs savu vainu neatzīst. Atbildību mīkstinošie un pastiprinošie apstākļi pieteicēja rīcībā nav konstatēti. Pieteicējam citu spēkā esošu disciplinārsodu nav.

[2.4] Konkrētajā gadījumā, izvērtējot pieteicēja pieļauto disciplinārpārkāpumu, secināts, ka tas ir būtisks un par minētā disciplinārpārkāpuma izdarīšanu nevar tikt piemērots Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm disciplināratbildības likuma 13.pantā minētais aizrādījums. Izvērtējot pieteicējam piemērojamā disciplinārsoda samērīgumu ar viņa izdarīto disciplinārpārkāpumu, secināts, ka tas izdarīts pildot tiešos dienesta pienākumus, bez ļauna nolūka, neparedzot, ka par konkrēto rīcību var tikt saukts pie disciplināratbildības.

Piezīme kā disciplinārsods piemērojama gadījumos, kad pieļautais pārkāpums ir maznozīmīgs un nav iestājušās kaitīgas sekas, rājiens kā disciplinārsods piemērojams gadījumos, kad amatpersona izdarījusi disciplinārpārkāpumu, bet kā rezultātā nav iestājušās kaitīgas sekas, vai aiz neuzmanības, bet ir iestājušās kaitīgas sekas. Amatpersonas pārkāpums ir tieši saistīts ar amata pienākumu pildīšanu. Pieteicējs nav pieļāvis tīšu disciplinārpārkāpumu, tas nav saistīts ar materiālā kaitējuma nodarīšanu iestādei, līdz ar ko disciplinārsodi: atlaišana no dienesta, pazemināšana amatā, pazemināšana dienesta pakāpē par vienu pakāpi uz laiku no 6 mēnešiem līdz vienam gadam, mēneša amatalgas samazināšana par 10-20 procentiem no mēneša amatalgas uz laiku no 1 līdz 6 mēnešiem nav piemērojami.

No disciplinārlietas izmeklēšanas laikā gūtās informācijas secināts, ka pieteicējs nepienācīgi apsargāja /pers. G/, kā rezultātā radās nelabvēlīgas sekas, kuras vairs nav iespējams novērst, proti, /pers. G/ aizbēga un visticamāk izvairījās no normatīvajos aktos paredzētās atbildības par transportlīdzekļa vadīšanu alkohola reibuma stāvoklī.

Atzīts, ka lietderīgākais disciplinārsods, kas atbilst pieteicēja dienesta pienākumu pildīšanas laikā izdarītā disciplinārpārkāpuma smagumam, ir rājiens.

[2.5] Tāpat Valsts policija konstatēja, ka sākotnējā lēmumā ir norādīts pamatojums pieteicēja disciplinārlietas ietvaros sniegtajā paskaidrojumā minēto lūgumu noraidīšanai, atzīstot, ka norādītie apstākļi tieši neattiecas uz paša pieteicēja pieļauto pārkāpumu un tādējādi nav būtiski viņa vainas konstatēšanai un atbildības izvērtēšanai. Līdz ar ko, pieteicēja paskaidrojumā norādīto lūgumu izpilde netika atzīta par lietderīgu. Izvērtējot šo apstākli, Valsts policija atzina, ka detalizēta informācijas iegūšana, kas bija saistīta ar paša /pers. G/ iespējamo pārkāpumu un tā konstatēšanu, konkrētajā gadījumā patiešām nebija nepieciešama. Konkrētajā gadījumā bija nepieciešams konstatēt to, ka /pers. G/ tika aizturēts un pieteicēja nepietiekošas uzraudzības dēļ aizbēga, kas apstrīdētajā lēmumā arī ir ticis atbilstoši atspoguļots. Savukārt, /pers. G/ paskaidrojumam par to, kurš no policijas darbiniekiem viņu bija informējis par aizturēšanu, ņemot vērā /pers. G/ kā iespējamā pārkāpēja vēlēšanos izvairīties no atbildības (ko apliecina pats bēgšanas fakts), nebūtu piešķirama vērā ņemama ticamības pakāpe.

[2.6] Valsts policija, izvērtējot pieteicēja norādītos apstākļus, papildus secināja, ka sākotnējais lēmums ir ticis pieņemts 2018.gada 8.novembrī, bet pieteicēja paskaidrojums disciplinārlietā saņemts 2018.gada 29.oktobrī, kā arī atspoguļots un izvērtēts apstrīdētā lēmuma tekstā, līdz ar ko pieteicēja viedoklis, ka lēmums par viņa saukšanu pie atbildības ticis pieņemts pirms paskaidrojuma saņemšanas (vai paskaidrojums pieņemts formāli), neatbilst patiesībai.

[2.7] 2018.gada 8.oktobra lēmumā par disciplinārlietas ierosināšanu un 2018.gada 8.oktobra dienesta pārbaudes atzinumā pieteicēja pārkāpumi ir norādīti tikai kā iespējami, tādējādi par dokumentu, kurā pieteicēja vaina konstatēta, ir uzskatāms sākotnējais lēmums. Pieteicējs acīmredzami neizprot personas aizturēšanas normatīvo regulējumu: ir izdalāma personas faktiskā aizturēšana pārkāpuma vietā un personas administratīvā aizturēšana pēc nogādāšanas attiecīgās policijas struktūrvienības telpās, kad tiek sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols. Sākotnējā lēmumā ir noskaidroti visi nepieciešamie lietas apstākļi. Apstāklis, ka persona nav saukta pie disciplināratbildības nenozīmē, ka tā automātiski saņem prēmiju (vai citu apbalvojumu) valsts svētkos. Valsts policija nekonstatēja pamatu jautājuma izvērtēšanai par pret pieteicēju ierosinātās disciplinārlietas izmeklētājas disciplināratbildības izvērtēšanai.

[3] Nepiekrītot pārsūdzētajam lēmumam, pieteicējs Administratīvajā rajona tiesā iesniedza pieteikumu, kas pamatots ar turpmāk minētajiem argumentiem.

[3.1] Pieteicējs norāda, ka, iepazīstoties ar 2018.gada 8.oktobra dienesta pārbaudes atzinumu un lēmumu par disciplināra lietas ierosināšanu, kategoriski nepiekrita atzinumā un lēmumā konstatētajam. 2018.gada 26.oktobra paskaidrojumā norādīja, ka disciplinārlieta uzsākta nepamatoti, nenoskaidrojot visus notikušā apstākļus pirms dienesta atzinuma veikšanas un lēmuma par disciplinārlietas uzsākšanu.

[3.2] Dienesta pārbaudes atzinumā nekorekti norādīts pieteicēja paskaidrojums par to, ka pieteicējs "neuzskata, ka /pers. G/ bija jāskrien pakaļ, jo viņš nebija aizturēts". Pieteicējs norāda, ka tā kā personas personība bija noskaidrota, kā arī dienesta transportlīdzekļa durvis bija atvērtas, kurā atrodas dienesta dokumenti un citas dienesta mantas un notikuma vietā atradās vairākas svešas personas, pieteicējs pieņēma lēmumu neskriet pakaļ personai, kas nav bijusi aizturēta.

Nav saprotams uz kāda pamata dienesta pārbaudes atzinumā tiek pamatots, ka tieši pieteicējam ir bijis pienākums uzraudzīt /pers. G/ un nodrošināt viņa apsardzību, ja pieteicējs personu nebija aizturējis, kā arī neviens cits policijas darbinieks pieteicējam nebija norādījis, ka /pers. G/ ir aizturētā persona.

Fakts par to, vai /pers. G/ ir atradies alkohola reibuma stāvoklī netika noskaidrots, kā arī uzskata, ka šī fakta noskaidrošana negadījuma vietā bija Ceļu policijas kompetencē, kā arī notikuma vietā pieteicēja rīcībā nebija faktu, kas liecinātu par to, ka tieši šī persona vadīja transportlīdzekli.

[3.3] Pieteicējs nepiekrīt tam, ka rīcība šajā gadījumā ir vērtējama kā disciplinārpārkāpums saskaņā ar Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietupārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm disciplināratbildības likuma 3.panta pirmo daļu. Uzskata, ka pirms lēmuma pieņemšanas nav savākti un apkopoti visi fakti un apstākļi un pierādījumi, bet ir izdarīti tikai pieņēmumi, tāpēc uzskata, ka nav ievēroti tiesiskās paļāvības, procesuālā taisnīguma, privātpersonas tiesību ievērošanas principi, kā arī nevainīguma prezumpcija.

[3.4] No sākotnējā lēmuma redzams, ka procesā gaitā pilnībā ignorēti pieteicēja paskaidrojumā minētie fakti un apstākļi, nav veiktas nekādas procesuālās darbības, kuras tika lūgtas pieteicēja paskaidrojumā, kas iesniegts pēc disciplinārlietas uzsākšanas.

[3.5] Disciplinārlietas laikā no pieteicēja tikai formāli tika pieprasīts rakstisks paskaidrojums, kas liecina par to, ka lēmums par disciplinārsodīšanu jau bija pieņemts pirms pieteicējs disciplinārlietā sniedza savu paskaidrojumu.

[3.6] Disciplinārlietas izmeklēšanas laikā Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Disciplinārās uzraudzības nodaļas vecākā inspektore /pers. H/, sastādot sākotnējo lēmumu par pieteicējam piemēroto disciplinārsodu, nav ievērojusi Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm disciplināratbildības likuma 18.panta nosacījumus.

[3.7] Uzskata, ka Valsts policija ir liegusi Latvijas Republikas Satversmē 91. un 92.pantā noteiktās tiesības, jo Valsts policija nav veikusi tās Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm disciplināratbildības likuma 18.panta trešajā, ceturtajā un piektajā daļā noteiktās prasības, kā rezultātā nav savākti pierādījumi, uz kuriem pieteicējs vēlāk varētu atsaukties tiesā. Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm disciplināratbildības likums pieteicējam liedz disciplinārlietas izskatīšanas laikā pašam savākt un piekļūt tiem pierādījumiem, kurus varētu iegūt disciplinārlietas izmeklēšanas veicējs disciplinārlietas veikšanas laikā, kā arī tas nav pieteicēja pienākums.

[3.8] Ņemot vērā tos faktiskos lietas apstākļus, uz kādiem pieteicējs norādījis, kā arī to, ka pārējie iesaistītie policijas darbinieki saņēma tikai aizrādījumu, pieteicējam piemērotais disciplinārsods – rājiens (kuru kategoriski apstrīd), ir nesamērīgs tiem faktiskajiem apstākļiem, uz kuriem pieteicējs norādījis. Disciplinārlietā pieņemtajos lēmumos nevienā nav nekādas norādes par to, ka administratīvā pārkāpuma lietā par ceļa satiksmes negadījumu, par kuru tika saņemta informācija doties uz izsaukumu, ir pieņemts kāds lēmums, vai to, ka ir pierādīts ar kādiem citiem faktiem, ka pie transportlīdzekļa stūres sēdēja tieši tā persona, kas aizskrēja no dienesta transportlīdzekļa, jo ne pieteicējs, ne viņa kolēģis neredzēja, kurš sēdēja pie stūres, jo kad tika piebraukts pie transportlīdzekļa, ar kuru aizmuka no notikuma vietas, personas atradās jau ārpus transportlīdzekļa, nevis tajā, līdz ar ko nebija pat tiesiska pamata kādu konkrēti aizturēt.

[3.9] Piemērojot pieteicējam nepamatotu un nesamērīgu disciplinārsodu – rājiens un šis disciplinārlietas izskatīšanas laiks ir radījis ļoti lielu negatīvu emocionālu spriedzi, aizvainojumu un stresu. Uzsāktās disciplinārlietas pārbaudes dēļ, pat nesagaidot pārbaudes rezultātus vai lēmumu, pieteicējs tika izņemts no apbalvošanas ar naudas prēmiju uz Latvijas simtgadi, kas pieteicējam kā daudzbērnu ģimenes tēvam būtu bijis būtisks ieguvums ģimenes budžetā. Viss norādītais pieteicējam ir radījis morālas ciešanas un morālu kaitējumu un vēlmi cīnīties par taisnību.

[4] Valsts policija 2019.gada 12.martā sniedza paskaidrojumu. Valsts policija pieteicēja pieteikumu neatzīst un nepiekrīt pieteikumā minētajam prasījumam un argumentācijai, jo uzskata pieteikumu par nepamatotu un noraidāmu.

Valsts policija norāda, ka pieteikumu neatzīst, pamatojoties uz sākotnējā lēmumā un apstrīdētajā lēmumā norādīto un tajos minētajiem apsvērumiem, faktiem un ietverto argumentāciju.

[5] Pieteicējs tiesas sēdē pieteicējs iesniedza prasījuma precizējumus, atsakoties no prasījuma daļā par morālā kaitējuma atlīdzinājumu 500 euro apmērā *(lietas 134.lapa)*. Pārējā daļā pieteikumu uzturēja, pamatojoties uz pieteikumā un tiesas sēdē minētajiem argumentiem.

Atbildētājas pārstāvis pieteikumu neatzina, pamatojoties uz Lēmumā norādītajiem apsvērumiem.

**Motīvu daļa**

[6] Lietā ir izlemjams vai pieteicēja rīcībā ir pamatoti konstatēts disciplinārpārkāpums un vai par pieteicēja pieļauto disciplinārpārkāpumu tika pamatoti piemērots disciplinārsods - rājiens.

[7] Pieteicējs nepiekrīt tam, ka viņa rīcība šajā gadījumā ir vērtējama kā disciplinārpārkāpums saskaņā ar Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm disciplināratbildības likuma 3.panta pirmo daļu. Uzskata, ka pirms lēmuma pieņemšanas nav savākti un apkopoti visi fakti un apstākļi un pierādījumi, bet ir izdarīti tikai pieņēmumi, tāpēc uzskata, ka nav ievēroti tiesiskās paļāvības, procesuālā taisnīguma, privātpersonas tiesību ievērošanas principi, kā arī nevainīguma prezumpcija.

[7.1] Saskaņā ar Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm disciplināratbildības likuma 3.panta pirmo daļu par disciplinārpārkāpumu atzīstama amatpersonas ar nodomu (tīši) vai aiz neuzmanības izdarīta darbība vai bezdarbība, kas saistīta ar tās dienesta pienākumu pildīšanu un izpaužas kā tiesību aktos noteiktās kārtības un prasību neievērošana.

Vērtējot pieteicēja konkrēti veicamos pienākumus izskatāmajā lietā, ir konstatējams, ka likuma "Par policiju" 10.panta pirmās daļas 6. punkts noteic, ka saskaņā ar policijas uzdevumiem policijas darbinieka pamatpienākumi atbilstoši dienesta kompetencei ir novērst un pārtraukt administratīvos pārkāpumus, noskaidrot vainīgos, savas kompetences ietvaros sastādīt protokolus, izskatīt lietas par šiem pārkāpumiem vai arī nodot tās izskatīšanai pēc pakļautības, savukārt saskaņā ar 10.panta pirmās daļas 8.punktu – apsargāt, konvojēt un uzturēt aizturētās un apcietinātās personas (...).

[7.2] Apstrīdētajā lēmumā konstatēts, ka 2018.gada 4.augustā pieteicējs pieļāva, ka /pers. G/ patvaļīgi pamet notikuma vietu, kur tika aizturēts, nenodrošināja administratīvo lietvedību par to, ka /pers. G/ vadīja transportlīdzekli, iespējams, alkohola reibuma stāvoklī, tādējādi pieteicējs pārkāpa likuma "Par policiju" 10.panta pirmās daļas 8.punktu un 6.punktu.

Papildus apstrīdētajā lēmumā ir secināts, ka pieteicējs uzreiz pēc /pers. G/ aizbēgšanas necentās viņu panākt, lai aizturētu. Tādējādi pieteicējs pārkāpa Valsts policijas 2010.gada 22.februāra noteikumu Nr.5 "Dienesta pienākumu izpildes organizācija un kontrole sabiedriskās kārtības nodrošināšanas un satiksmes uzraudzības jomā" (Valsts policijas noteikumi Nr.5) 39.2.punkta prasības, kas nosaka, ka konstatējot noziedzīgu likumpārkāpumu, atbilstoši notikuma apstākļiem, norīkojums (Valsts policijas darbinieki, kuri veic noteiktus uzdevumus) aiztur likumpārkāpēju vai uzsāk tā vajāšanu, lai aizturētu.

[7.3] Tiesa konstatē, ka vispārīgi likuma "Par policiju" 10.panta pirmās daļas 6.punkta un 8.punkta normas nosaka katra policijas darbinieka pienākumus atbilstoši dienesta kompetencei, savukārt dienesta kompetenci noteic Valsts policijas izdotie normatīvie akti. Pieteicējs ir Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Kārtības policijas pārvaldes Patruļpolicijas pārvaldes Patruļpolicijas bataljona 8. rotas jaunākais inspektors. Pieteicējs tiesas sēdē kā argumentu norādīja, ka uzskata, ka ar negadījumu nodarbojās Ceļu policija. Pieteicējs tiesas sēdē skaidroja, ka parasti šādos gadījumos Ceļu policija pasaka, ko aizturēt un ievietot aizturēšanas telpā. Pieteicējs ar kolēģi izsauca Ceļu policiju un paši pamatā nodrošināja sabiedrisko kārtību. Pieteicēju izbrīna fakts, ka Ceļu policija ziņojumos norāda, ka viņi domāja, ka mēs esam aizturējuši.

Tiesa secina, ka Valsts policijas noteikumu Nr.52 2.punkts noteic, ka sabiedrisko kārtību un satiksmes uzraudzību atbilstoši savai kompetencei nodrošina Valsts policijas kārtības policijas struktūrvienības. Valsts policijas noteikumu Nr.5 4.punkts noteic, ka norīkojuma galvenais uzdevums, veicot sabiedriskās kārtības nodrošināšanu vai satiksmes uzraudzību, ir panākt likumpārkāpumu novēršanu, kā arī satiksmes negadījumu un tajos cietušo personu skaita samazināšanu.

Valsts policijas noteikumu Nr.52 30.1.apakšpunkts noteic, ka, informējot Operatīvās vadības struktūrvienību, norīkojumam ir tiesības atstāt patrulēšanas maršrutu vai patrulēšanas posteni, lai uzsāktu likumpārkāpēja vajāšanu un aizturēšanu. Atbilstoši Valsts policijas noteikumu Nr.52 39.2.apakšpunktam konstatējot noziedzīgu likumpārkāpumu, atbilstoši notikuma apstākļiem, norīkojums aiztur likumpārkāpēju vai uzsāk tā vajāšanu, lai aizturētu, savukārt atbilstoši Valsts policijas noteikumu Nr.52 40.2.apakšpunktam, konstatējot jau izdarītu likumpārkāpumu, atbilstoši notikuma apstākļiem, norīkojums noskaidro (...) likumpārkāpuma izdarītāja datus vai viņa pazīmes, šo personu skaitu (...).

Arī pieteicēja amata aprakstā ir norādīti amata pienākumi, piemēram, savas kompetences ietvaros uzsākt un veikt administratīvo lietvedību, pārbaudīt, aizturēt un nogādāt personas, kas tiek turētas aizdomās par noziedzīgo nodarījumu, administratīvo pārkāpumu izdarīšanu *(lietas 108., 109.lapa)*.

Līdz ar to Valsts policijas kārtības policijas visu struktūrvienību darbinieku pienākumi ir noteikti arī satiksmes uzraudzības jomā, turklāt minēto darbinieku pienākumi ir arī veikt likumpārkāpēja aizturēšanu, noskaidrot likumpārkāpuma izdarītāja datus. Tiesas sēdē pieteicējs skaidroja, ka, atbraucot uz vietu, kur atradās mašīna, tika konstatēts, ka mašīnā neviens neatradās. Cilvēki stāvēja blakus mašīnai. /pers. J/ kā pieredzējis ceļu policists teica, ka vajag pierakstīt kā lieciniekus personas, kas atradās vistuvāk automašīnai, pārbaudīt personību un paņemt paskaidrojumus. Aizturēta kā persona neviens nebija. Diezgan ilgs laiks pagāja, kamēr atbrauca Ceļu policija.

Tiesa secina, ka sākotnēji pieteicējs ar kolēģi /pers. J/ ir rīkojušies atbilstoši normatīvajiem aktiem, rīkojoties un pārbaudot liecinieku personības un paņemot paskaidrojumus. Attiecīgi arī pieteicēja kā Kārtības policijas pārvaldes Patruļpolicijas pārvaldes darbinieka pienākums bija veikt likumā "Par policiju" noteiktos policijas darbinieka pienākumus, noskaidrojot liecinieku personības un citas darbības, kas nepieciešamas lietas apstākļu noskaidrošanai. No lietas apstākļiem ir secināms, ka Ceļu policijas darbinieki vēlāk ieradās un īstenoja administratīvo lietvedību, taču arī Patruļpolicijas pārvaldes darbinieki minētajā procesā līdzdarbojās arī pēc Ceļu policijas ierašanās, piemēram, no lietas apstākļiem ir secināms, ka /pers. J/ rakstīja dienesta ziņojumu uz transportlīdzekļa priekšas no ārpuses un veica citas darbības. Līdz ar to nepamatots ir pieteicēja viedoklis, ka, konstatējot iespējamu likuma pārkāpumu, Patruļpolicijas pārvaldes darbinieki var neveikt policijas darbinieku pienākumus, ja konkrētajā vietā atrodas Ceļu policijas darbinieki. Lai arī Ceļu policijas kompetence ir tiešāka minēto pārkāpumu izvērtēšanā, minētais neizslēdz arī citu policijas darbinieku līdzatbildību likuma pārkāpumu novēršanā, rīkojoties atbilstoši apstākļiem un faktiskajai nepieciešamībai.

Pieteicējs pieteikumā norādīja, ka nav saprotams, uz kāda pamata dienesta pārbaudes atzinumā tiek pamatots, ka tieši pieteicējam ir bijis pienākums uzraudzīt /pers. G/ un nodrošināt viņa apsardzību, ja pieteicējs personu nebija aizturējis, kā arī neviens cits policijas darbinieks pieteicējam nebija norādījis, ka /pers. G/ ir aizturētā persona.

Tiesa norāda, ka katra policijas darbinieka pienākums ir rīkoties atbilstoši likumam "Par policiju" un citiem normatīvajiem aktiem. Fakts, ka /pers. G/ vēl nebija sastādīts administratīvās aizturēšanas protokols, nenozīmē, ka minēto personu nebūtu pamats faktiski aizturēt, ja notikuma vietā esošie apstākļi uz to norāda. No pieteicēja sniegtajiem paskaidrojumiem tiesas sēdē ir secināms, ka pēc meklētā transportlīdzekļa atrašanas nav bijis viennozīmīgi skaidrs, ka /pers. G/ ir bijis transportlīdzekļa autovadītājs, jo cilvēki ir atradušies pie transportlīdzekļa ārpusē un sākotnējās liecības par transportlīdzekļa vadītāju ir bijušas pretrunīgas. Tajā pašā laikā tiesas sēdē pieteicējs arī sniedza paskaidrojumus, ka "Ceļu policija teica, lai nelaižam

/pers. G/ un sievieti vaļā, ka būs nepieciešami paskaidrojumi no viņiem. Rakstisku paskaidrojumu nebija no /pers. G/, tāpēc mēs palūdzām uzgaidīt dienesta transportlīdzeklī. /pers. G/ atradās mašīnā kā liecinieks". Uz tiesas jautājumu, kādēļ tieši /pers. G/ iesēdās policijas transportlīdzeklī, pieteicējs norādīja, ka kāds liecinieks ir norādījis uz /pers. G/ kā tansportlīdzekļa vadītāju. Līdz ar to no lietas apstākļiem ir secināms, ka vēl notika personas, kas ir izdarījusi likuma pārkāpumu, noskaidrošana, taču /pers. G/ varēja ar lielu ticamības pakāpi būt viens no tiem, uz ko norāda arī fakts, ka viņam vienam tika palūgts uzgaidīt dienesta transportlīdzeklī, lai saņemtu no viņa paskaidrojumus. Līdz ar to minētie apstākļi norāda uz faktu, ka bija pamats arī /pers. G/ aizturēt, ja viņš nepakļāvās policijas rīkojumiem un bēga no transportlīdzekļa atrašanās vietas. Pieteicējs atradās vistuvāk /pers. G/ pie transportlīdzekļa, līdz ar to viņam bija jāspēj izvērtēt faktisko situāciju un attiecīgi reaģēt.

Formāla ir pieeja saviem amata pienākumiem, ja policijas darbinieks reaģē tikai situācijās, kad ir sastādīts administratīvās aizturēšanas protokols vai kāds cits policijas darbinieks ir norādījis, ka konkrēta persona ir jāapsargā kā aizturētā persona.

Pieteicējs tiesas sēdē skaidroja, ka "bēgšanas brīdī pieteicējs apturēt /pers. G/ nespēja, tur bija vairāki cilvēki, viņam novērsa uzmanību, dienesta transportlīdzeklis bija vaļā. Pieteicējs /pers. G/ redzēja tikai tad, kad viņš jau bija "gabalā"." Tajā pašā laikā arī no pieteicēja puses tika sniegti paskaidrojumi, ka "dienesta transportlīdzekļa durvis bija atvērtas, kurā atrodas dienesta dokumenti un citas dienesta mantas un notikuma vietā atradās vairākas svešas personas, tādēļ pieteicējs pieņēma lēmumu neskriet pakaļ personai, kas nav bijusi aizturēta."

Tiesa pieļauj, ka pieteicējam uzmanība varēja tikt novērsta arī speciāli no /pers. G/ paziņu puses, lai īstenotu /pers. G/ bēgšanu. Tajā pašā laikā pieteicēja kā policijas darbinieka rīcībai bija jābūt vērstai uz /pers. G/ aizturēšanu brīdī, kad bēgšanas fakts bija konstatēts. Apkārtējo /pers. G/ paziņu rīcība, novēršot pieteicēja uzmanību, varēja kavēt pieteicēja tūlītēju reakciju, bet nevarēja novērst to pavisam, ievērojot pieteicēja kā policijas darbinieka uzdevumus. Fakts, ka dienesta transportlīdzekļa durvis bija atvērtas, kurā atrodas dienesta dokumenti un citas dienesta mantas, nevarēja būt par iemeslu, lai neveiktu /pers. G/ aizturēšanu, ievērojot arī to, ka netālu no transportlīdzekļa atradās citi policijas darbinieki, kurus varēja pabrīdināt.

Pieteicējs tiesas sēdē arī norādīja, ka fakts par to, vai /pers. G/ ir atradies alkohola reibuma stāvoklī, netika noskaidrots, kā arī uzskata, ka šī fakta noskaidrošana negadījuma vietā bija Ceļu policijas kompetencē. Tiesa no lietas apstākļiem un lietā esošajiem pierādījumiem nevar viennozīmīgi secināt, vai /pers. G/ atrašanās alkohola reibuma stāvoklī bija acīmredzama, taču no lietas apstākļiem ir secināms, ka Ceļu policija gatavojās /pers. G/ vest uz alkohola pārbaudi, jo /pers. G/ bija atteicies veikt alkohola pārbaudi uz vietas, līdz ar to tiesa apšauba faktu, ka pieteicējs, atrodoties visu laiku transportlīdzekļa atrašanās vietā, kur tika veiktas Ceļu policijas darbinieku darbības, varēja nebūt informēts par to, ka pastāv šaubas par /pers. G/ atrašanos alkohola reibumā. Ja arī fakta noskaidrošana, vai /pers. G/ ir atradies alkohola reibuma stāvoklī, varēja būt Ceļu policijas kompetencē, tad jau šaubas par minētā fakta esamību rada pienākumu arī citiem iesaistītajiem policijas darbiniekiem, tajā skaitā pieteicējam, ar šo faktu rēķināties un veikt darbības pastiprinātai šādas personas uzraudzībai.

Līdz ar to tiesa secina, ka pieteicēja rīcībā ir konstatējams apstrīdētajā lēmumā norādīto tiesību normu pārkāpums, kas var būt kvalificējams kā disciplinārpārkāpums saskaņā ar Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm disciplināratbildības likuma 3.panta pirmo daļu.

[8] Pieteicējs pieteikumā ir norādījis arī uz procesuāliem pārkāpumiem Valsts policijas rīcībā.

[8.1] Pieteicējs norādījis, ka no sākotnējā lēmuma redzams, ka procesa gaitā pilnībā ignorēti pieteicēja paskaidrojumā minētie fakti un apstākļi, nav veiktas nekādas procesuālās darbības, kuras tika lūgtas pieteicēja paskaidrojumā, kas iesniegts pēc disciplinārlietas uzsākšanas. Disciplinārlietas laikā no pieteicēja tikai formāli tika pieprasīts rakstisks paskaidrojums, kas liecina par to, ka lēmums par disciplinārsodīšanu jau bija pieņemts pirms pieteicējs disciplinārlietā sniedza savu paskaidrojumu.

Tiesa konstatē, ka sākotnējais lēmums ir ticis pieņemts 2018.gada 8.novembrī, bet pieteicēja paskaidrojums disciplinārlietā saņemts 2018.gada 29.oktobrī, kas ir atspoguļots un izvērtēts apstrīdētā lēmuma tekstā, līdz ar to tiesai nav pamata secināt, ka pieteicēja paskaidrojumi nav ņemti vērā, pieņemot lēmumu disciplinārlietā.

Saskaņā ar Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm disciplināratbildības likuma 18.panta ceturto daļu, lai noskaidrotu lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, disciplinārlietas izmeklēšanas veicējs pieprasa no iestādēm, amatpersonām un, ja nepieciešams, no privātpersonām nepieciešamos paskaidrojumus un citu informāciju vai dokumentus. Attiecīgi disciplinārlietas izmeklēšanas veicēja kompetencē ir izvērtēt jautājumu par pierādījumu pietiekamību lietas faktisko apstākļu noskaidrošanai. Disciplinārlietas izmeklēšanas veicējam arī nav pienākums veikt visas procesuālās darbības, kas tiek lūgtas no pieteicēja puses, ja tām nav izšķirošas nozīmes lietas apstākļu izvērtēšanai un lēmuma pieņemšanai.

[8.2] Tiesa arī nav konstatējusi, ka iestādes rīcībā nav ievēroti tiesiskās paļāvības, procesuālā taisnīguma, privātpersonas tiesību ievērošanas principi, kā arī nevainīguma prezumpcija. Tapat arī pieteicējs pieteikumā nav norādījis, kādā veidā tieši minētie principi ir tikuši pārkāpti.

[8.3] Pieteicējs pieteikumā norāda arī uz to, ka nav savākti pierādījumi, uz kuriem pieteicējs vēlāk varētu atsaukties tiesā, ka pieteicējam ir liegtas tiesības disciplinārlietas izskatīšanas laikā pašam savākt un piekļūt tiem pierādījumiem, kurus varētu iegūt disciplinārlietas izmeklēšanas veicējs disciplinārlietas veikšanas laikā, piemēram, video ierakstiem. Tiesa norāda, ka visus dokumentus un informāciju, uz kuras pamata pieņemts lēmums par disciplinārsoda piemērošanu vai par disciplinārlietas izbeigšanu, ievieto un glabā disciplinārlietā (Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm disciplināratbildības likuma 18.panta sestā daļa), ar kuru pieteicējam ir tiesības iepazīties. Tiesa nekonstatē, ka iestāde traucējusi pieteicējam izmantot tiesības iepazīties ar lietas materiāliem, ka konkrēti lietas materiāli pieteicējam bijuši nezināmi un ka tas traucējis viņam izmantot tiesības uz aizstāvību. Arī tiesā iesniegtajā lietā ir pieejami visi disciplinārlietas materiāli, tajā skaitā videoieraksti, no vietas, kur norisinājās strīdus izvērtējamais gadījums *(lietas 122.lapa)* un pieteicējam ar tiem bija un ir tiesvedības laikā tiesības iepazīties.

[9] Pieteicējam ir piemērots otrs vieglākais no Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm disciplināratbildības likuma 13.panta otrajā daļā minētajiem disciplinārsodiem – rājiens. Pieteicējs vēlas apstrīdētā lēmuma atcelšanu, proti, atbrīvošanu no disciplināratbildības. Līdz ar to piemērotā soda samērīgums izvērtējams vienīgi tādā aspektā, vai nav pamata atzīt disciplinārpārkāpumu par mazsvarīgu un disciplinārlietu izbeigt, disciplinārsodu nepiemērojot.

Pieteikumā ir norādīts, ka ņemot vērā tos faktiskos lietas apstākļus, uz kādiem pieteicējs norādījis, kā arī to, ka pārējie iesaistītie policijas darbinieki saņēma tikai aizrādījumu, pieteicējam piemērotais disciplinārsods – rājiens – ir nesamērīgs tiem faktiskajiem apstākļiem, uz kuriem pieteicējs norādījis.

Valsts policija apstrīdētajā lēmumā ir norādījusi, ka, izvērtējot policijas darbiniekam /pers. D/ piemērojamā disciplinārsoda samērīgumu ar viņa izdarīto disciplinārpārkāpumu, secināts, ka tas ir izdarīts pildot tiešos dienesta pienākumus, bez ļauna nolūka, neparedzot, ka par konkrēto rīcību var tikt saukts pie disciplināratbildības. Nav pieļaujama situācija, kad Valsts policijas amatpersona (pieteicējs) pārkāpj normatīvo aktu prasības, ar ko kaitē Valsts policijas kā iestādes prestižam.

Izvērtējot pieteicēja rīcību, apstrīdētajā lēmumā secināts, ka piezīme kā disciplinārsods piemērojama gadījumos, kad pieļautais pārkāpums ir maznozīmīgs un nav iestājušās kaitīgas sekas, savukārt rājiens kā disciplinārsods piemērojams gadījumos, kad amatpersona ir izdarījusi disciplinārpārkāpumu, bet kā rezultātā nav iestājušās kaitīgas sekas, vai aiz neuzmanības, bet ir iestājušās kaitīgas sekas.

Tiesa no lietas materiāliem konstatē, ka saskaņā ar 2018.gada 8.oktobra Valsts policijas Rīgas reģiona pārvaldes Disciplinārās uzraudzības nodaļas dienesta pārbaudes atzinumu par minēto notikumu ir konstatēts, ka normatīvo aktu pārkāpumus ir pieļāvuši visi minētajā notikumā iesaistītie policijas darbinieki – divi ceļu policijas darbinieki /pers. K/ un /pers. L/ un pieteicēja kolēģis patruļpolicijas darbinieks /pers. J/ – un visiem izteikti aizrādījumi *(lietas 50.-54.lapa)*, izņemot pieteicēju, pret kuru ierosināta disciplinārlieta un piemērots disciplinārsods – rājiens. Dienesta pārbaudes atzinumā arī norādīts, ka policijas darbinieki /pers. J/, /pers. K/ un /pers. L/ /pers. G/ bēgšanas brīdī veica nepieciešamās darbības /pers. G/ pieļautā pārkāpuma administratīvās lietvedības nodrošināšanai, ko apliecina video ieraksti, turklāt /pers. G/ bēgšanas brīdi neredzēja, līdz ar to var izteikt aizrādījumu, neierosinot disciplinārlietu. Valsts policija no videoierakstiem ir konstatējusi, ka /pers. G/, nebūdams /pers. J/, /pers. K/ un /pers. L/ redzeslokā, aizbēg dzīvojamo māju pagalmu virzienā *(lietas 52.lapas otra puse)*. Arī tiesa, pārbaudot videoierakstus, konstatē, ka /pers. G/ bēgšanas brīdī pārējie trīs policijas darbinieki ir atradušies pie ceļu policijas transportlīdzekļa Škoda Octavia, /reģistrācijas numurs 1/, kuriem skatu uz patruļpolicijas transportlīdzekli Renault, /reģistrācijas numurs 2/, kurā atradās /pers. G/, aizklāj Mercedes Benz, /reģistrācijas numurs 3/, kurš izraisīja ceļu satiksmes negadījumu *(videoieraksts lietas 122.lapā, CD ar nosaukumu KO9324-CD-1, 21:56 – 21:58)*. Līdz ar to ir pierādīti Valsts policijas pārbaudes atzinumā norādītie fakti.

Atšķirībā no pieteicēja kolēģiem attiecībā uz pieteicēju Valsts policija ir secinājusi, ka pieteicējs nepienācīgi apsargāja /pers. G/, kas bija tiešs viņa pienākums, vadoties no lietas apstākļiem, kā rezultātā radās nelabvēlīgas sekas, kuras vairs nav iespējams novērst, proti, /pers. G/ aizbēga un visticamāk izvairījās no normatīvajos aktos paredzētās atbildības par transportlīdzekļa vadīšanu alkohola reibuma stāvoklī.

Līdz ar to tiesa secina, ka Valsts policija ir vērtējusi visu iesaistīto policijas darbinieku atbildību minētajā notikumā un atzinusi, ka normatīvo aktu pārkāpumus ir pieļāvuši visi, taču, vērtējot lietas apstākļus ir atzīts, ka tieši pieteicējam ir tieša atbildība par /pers. G/ aizbēgšanas faktu, jo atšķirībā no pieteicēja citi policijas darbinieki /pers. G/ bēgšanas brīdī bija nodarbināti ar citiem uzdevumiem un pieteicējs atradās vistuvāk /pers. G/. Līdz ar to attiecībā uz pieteicēju ir pamatoti piemērota arī atbildība par kaitīgām sekām, kuras vairs nav iespējams novērst, proti, par personas izvairīšanos no administratīvās atbildības par transportlīdzekļa vadīšanu alkohola reibumā. Jāatzīmē, ka no sabiedrības drošības viedokļa minētās sekas ir bīstamas un valsts iestāžu uzdevums ir darīt visu iespējamo, lai minētās sekas novērstu.

Tajā pašā laikā pieteicējam ir piemērots viens no vieglākajiem disciplinārsodiem, attiecīgi paredzot pieteicējam lielāku atbildību nekā pārējiem iesaistītajiem policijas darbiniekiem, taču tajā pašā laikā atzīstot, ka izdarītais disciplinārpārkāpums nav tik būtisks, lai būtu pamats piemērot smagāku disciplinārsodu.

Tiesa ņem vērā arī aspektu, ka pieteicējs iespējams varēja konkrētajā situācijā, kurā ir iesaistīti vairāki policijas darbinieki ar savu kompetenci, nesaprast savus tieši veicamos uzdevumus, taču saskaņā ar Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm disciplināratbildības likuma 7.panta trešo daļu viena no vainas formām ir arī disciplinārpārkāpuma izdarīšana aiz neuzmanības, ja amatpersona, kura to izdarījusi, ir paredzējusi savas rīcības kaitīgo seku iestāšanās iespēju, bet paļāvusies, ka tās neiestāsies vai ka tās varēs novērst, vai nav paredzējusi šādu seku iestāšanās iespēju, kaut gan konkrētajos apstākļos tās vajadzēja paredzēt un amatpersona tās varēja paredzēt. Konkrētajā gadījumā, ja arī pieteicējs neparedzēja šādu seku iestāšanos, /pers. G/ aizbēgot, tomēr konkrētajos apstākļos pieteicējam tās vajadzēja paredzēt un tās varēja paredzēt. Pieteicējs bija informēts par transportlīdzekļa izraisīto negadījumu, uzbaucot ceļa nožogojumam, pēc kā notikuma vietu pameta, pieteicēja policijas ekipāža brauca meklēt sadursmi izraisījušo transportlīdzekli, to atrada un mēģināja noskaidrot transportlīdzekļa vadītāju. Kā tiesa secināja sprieduma 7.punktā, no notikuma vietā esošajiem apstākļiem bija secināms, ka ar lielu ticamības pakāpi transportlīdzekļa vadītājs bija /pers. G/ un pieteicējam kā pieredzējušam policijas darbiniekam tas bija arī jāsecina. Attiecīgi bija arī iespēja paredzēt /pers. G/ reakciju, vēl jo vairāk ņemot vērā faktu, ka /pers. G/ paziņas centās novērst pieteicēja uzmanību, ko atzīst arī pats pieteicējs.

Arī pieteicēja argumenti pieteikumā, norādot uz nepieciešamību vispirms noformēt protokolu vai arī gaidīt norādījumus no citiem policijas darbiniekiem, pirms mēģināt aktīvi aizturēt kādu bēgošu iespējamu likumpārkāpēju, norāda uz pārlieku formālu attieksmi pret darba pienākumiem.

Līdz ar to tiesa secina, ka Valsts policija ir izvērtējusi piemērotā soda samērīgumu un pieteicējam disciplinārsods – rājiens – ir piemērots pamatoti.

[10] Saskaņā ar Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm disciplināratbildības likuma 25.panta trešo daļu

Administratīvās rajona tiesas spriedumu par disciplinārsoda – rājiens vai piezīme – piemērošanu var pārsūdzēt, iesniedzot kasācijas sūdzību Augstākās tiesas Senāta Administratīvo lietu departamentam.

**Rezolutīvā daļa**

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251.pantu, Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersonu ar speciālajām dienesta pakāpēm disciplināratbildības likuma 25.panta trešo daļu, Administratīvā rajona tiesa

**nolēma**

**noraidīt** /pers. D/ pieteikumu par Valsts policijas 2019.gada 7.janvāra lēmuma Nr.6 atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt Augstākās tiesas Administratīvo lietu departamentā viena mēneša laikā no sprieduma sastādīšanas dienas, iesniedzot kasācijas sūdzību Administratīvās rajona tiesas Rīgas tiesu namā.

Tiesnese K.Jandava